

2 Samuel 24:1-2: *“De toorn van de HEERE ontbrandde opnieuw tegen Israel. Hij zette David tegen hen op door te zeggen: Ga Israel en Juda tellen. Toen zei de koning tegen Joab, de legerbevelhebber, die bij hem was: Trek toch rond door alle stammen van Israel van Dan tot Berseba, en tel het volk, zodat ik het aantal mannen van het volk weet.”*

2 Samuel 24:10: *“Het hart van David bonsde in hem, nadat hij het volk geteld had. En David zei tegen de HEERE: Ik heb zwaar gezondigd in wat ik gedaan heb. Maar nu, HEERE, neem de ongerechtigheid van Uw dienaar toch weg, want ik heb heel dwaas gehandeld.”*

De vraag is hier: Porde God David aan tot zonde? (van de volkstelling)

Dit kan als een verwarrend Schriftgedeelte overkomen.

Subvragen die bijvoorbeeld hierbij kunnen worden gesteld:

- 1) Hoe wist David dat hij deze zonde had begaan? (vers 10)
- 2) Wat is het probleem van de volkstelling? Waarom is dit zonde?
- 3) Hoe kan David dit aangerekend worden als hij iets deed waar hij toe werd aangezet door God zelf?

- Sinds de zondeval heeft de mens ‘van nature’ kennis van goed en kwaad, oftewel een goed geweten! (Zie ook Romeinen 2:15)

Ook al kan een geweten worden beschadigd, zelfs worden ‘toegeschroeid’, zoals in 1 Timotheus 4:2 staat. We hebben genoeg crime-docu’s gezien die hiervan getuigen. ;-)
Kort gezegd: de mens kan zonder hulp van buiten af, zelf inzien door het geweten dat iets fout is;

- Afgezien daarvan, had David de wet van Mozes ter beschikking en door de wet is er kennis van zonde (Romeinen 3:20).

En de wet van Mozes zegt in Exodus 30:12-16: *“Verder sprak de HEERE tot Mozes: Wanneer u het aantal Israëlieten opneemt, volgens hun tellingen, dan moet ieder bij hun telling aan de HEERE een losgeld geven voor zijn leven, opdat er bij hun telling geen plaag over hen komt.” ... “Het moet een herinnering voor de Israëlieten zijn voor het aangezicht van de HEERE, om voor uw leven verzoening te doen.”;*

- Er is niks mis met tellingen in het algemeen. Er komen veel vaker tellingen voor in de Bijbel. Leviëten worden geteld in 1 Kronieken 23:3, Davids zoon Salomo telde het aantal vreemdelingen in 2 Kronieken 2:17, 3000 mensen vielen naar aanleiding van het gouden kalf in Exodus 32:28, 30000 zielen werden op de pinksterdag toegevoegd aan de Gemeente in Handelingen 2:41, etc, etc;

- Een telling van het (hele) volk van Israel is dan ook helemaal prima, MITS bij die telling voor de HEERE een offer wordt gebracht, per getelde persoon.

(Vraag me niet waarom, daar gaat het nu niet om, misschien dat we dat op een later moment mogen begrijpen.)

Dit gebeurt niet, dus dit is een foute handeling, dus zonde met een plaag als gevolg.

David moet uiteindelijk dus kiezen welke plaag het zal gaan worden;

- Daarnaast vraag ik me af met wat voor hartsgesteldheid David deze telling laat ondernemen. Er staat namelijk geschreven: *“tel het volk, zodat ik het aantal mannen van het volk weet.”* Wat was zijn motivatie? Kan het misschien zijn dat er een beetje trots om de hoek kwam kijken? Maar dit is maar een vraag, de Bijbel geeft dat antwoord niet;

- Trouwens, ik vind de reactie van Joab in dit geval ook opmerking: *“... Moge de HEERE, uw God, er aan dit volk honderdmaal meer toevoegen...”* (vers 3). Joab is het duidelijk niet eens met David... Ik vraag me dan ook af of Joab ageert, omdat God heeft beloofd dat het

nageslacht van Abraham en Jakob (=Israel) zou zijn als de sterren van de hemel en het stof van de aarde in Genesis 15:5 en 28:14.... Dus waarom dan een volkstelling uitvoeren?

- Hoe dan ook, hetzij door geweten, hetzij door wet in fysieke vorm, hetzij door beide, ziet David zijn eigen fout in, de fout van het nalaten van een offer.

In een Nederlandse vertaling staat: *"Het hart van David bonsde in hem."*

In de King James Version staat: *"David's heart smote him."*

Een dergelijke vorm van bewustwording komt vaker in de Schrift voor, bijvoorbeeld als reactie op een toespraak van Petrus, lezen wij over de Joodse aanhouders in Handelingen 2:37-38: *"En toe zij dit hoorden, werden zij diep in het hardt geraakt en zeiden tegen Petrus en de andere apostelen: Wat moeten wij doen, mannenbroeders? En Petrus zei tegen hen: Bekeer u en laat ieder van u gedoopt worden in de Naam van Jezus Christus tot vergeving van zonden en u zult de gave van de Heilige Geest ontvangen."*

Hier zouden we het dus bij kunnen laten.

Ware het niet voor een ogenschijnlijke tegenstrijdigheid uit het parallelle gedeelte in 1 Kronieken 21:1 waarin de satan, en niet God, wordt geïdentificeerd als degene die David ertoe zette om Israel te tellen: *"Toen stond de satan op tegen Israel, en hij zette David ertoe aan om Israel te tellen."*

Alleen weet je nog de vraag 'Heeft God een boze geest gezonden naar Saul?'

Het is mooi dat we die vraag al hebben behandeld en ik geloof dat het antwoord daarop prima aansluit op deze casus.

God staat zowel de situatie als de misleiding van de tegenstander toe. In algemene zin:

- * God staat toe en beproeft;
- * De tegenstander misleid en verzoekt;
- * De mens reageert en maakt keuzes.

(Als je wilt dat ik het verschil tussen beproeving en verzoeking uitgebreider op papier zet, dan hoor ik het wel.)

In deze casus van de volkstelling:

- * God staat een situatie van de volkstelling toe;
- * De satan misleidt (David);
- * David maakt de (foute) keuze om het volk te tellen, ZONDER het nodige offer;
- * God is vervolgens toornig.

De les voor ons wellicht:

- * In hoeverre reageren wij op beproeving en/of verzoeking?
- * In hoeverre laten wij ons meeslepen door onze eigen begeerte en/of de tegenstander?